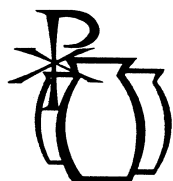

ANDRA SÖNDAGEN EFTER EPIFANIA

DOMINICA SECUNDA POST EPIPHANIAM

Text Luk 19: 1-10 Predikan av Lars Borgström (LFS)

UTGÅNGSLÄGET

Publikanerna var tullindrivare som gick den romerska maktens ärenden. De tog alltså upp skatt från sina judiska landsmän och gav till de förhatliga romarna. De var välmående, hade bra hem, fina kläder och glänsande ringar på sina fingrar. Som publikan kunde man alltså sko sig och bli rik, men det var samtidigt ett sätt att garanterat göra sig föraktad bland folket. ”Publikaner och syndare” var ett stående uttryck som fariseerna använde (Mark. 2:15f.). Folk i allmänhet betraktade dem som rövare, de var inte betrodda och alla anständiga människor undvek dem.

De lägre publikanerna var av enkelt ursprung och hade väl misslyckats att göra sig karriärer på hedersamt sätt. Med Sackeus var det annorlunda. Han var *förman* vid tullen, alltså den *högst* uppsatte av publikanerna i Jeriko. Föga förvånande står det att han var rik. Att vara förman innebar förstas en särskild frestelse. Här fanns möjligheten att roffa åt sig särskilt mycket.

Sackeus var rik och hade ett fint hem. Till det yttre frodades han och levde goda dagar. Men hur var det egentligen, sett från Guds perspektiv? Sackeus var helt i satans våld, död i synder och överträdelser. Satan hade fått Sackeus att dyrka den förskräcklige avguden Mammon.

OMVÄNDELSEN

Men så en dag kommer Jesus till Jeriko för att gästa Sackeus. Jesus är allvetande och visste hur Sackeus hade det, och nu var frälsningens stund inne för det förlorade fåret av Israels hus.

Men kunde verkligen Sackeus frälsas? Gud kan visst frälsa syndare, men kan Han frälsa så *stora* syndare som Sackeus, sådana som är så *djupt* rotade i sin synd? Att t.o.m. publikaner, sådana som anställda av fienden Rom systematiskt, år efter år, med planlagt rofferi sugit ut sina landsmän kunde frälsas vet vi av Jesu liknelse om fariseen och publikanen upp i templet (Luk. 18:10-14). Men här var det fråga om Sackeus, den främste och ledande bland publikanerna i Jeriko, den som stod bakom hela det korrupta maskineriet, själva symbolen för förräderi, anpasslighet och girighet. Kunde en sådan bli frälst?

Folkmassan var stor när Jesus gick genom staden eftersom ryktet om honom var omfattande. Sackeus var också med i folkmassan. Men han var liten till växten och släpptes inte fram. Och förresten, vem ville släppa fram honom, publikanernas förman, till Jesus? Skulle någon ta emot Jesus var det väl synagogans föreståndare eller någon annan hedervärd person. Människorna tänkte nog att det var där Jesus skulle gästa.

Men Sackeus skyndade före och klättrade upp i ett mullbärsfikonträd, som med sina många grenar utgjorde en lämplig utsiktsplats. Det är märkligt hur Sackeus, som visserligen var föraktad, men ändå en rik och välbärgad man, kunde släppa på sin stolthet och som ett litet barn klättra upp i ett träd. Men där kunde han se Jesus och det var huvudsaken för honom.

Så kom då Jesus vägen fram. Och när Han kommer, omgiven av hela folkmassan, stannar Han plötsligt och ser upp i trädet, ser Sackeus och säger: ”Sackeus, skynda dig ned, ty i dag måste jag gästa i ditt hus.” Jesus ser och vet, Han känner också Sackeus, känner hans namn och person utan att ha träffat honom och på vanligt sätt lärt känna honom. ”Av sig själv visste Han vad som är i människan” (Joh 2: 25) heter det om Jesus. Så vet Han också hurdana vi är, vad vi bär på och vad vårt samvete tyngs av. För Jesus är allt blottat och uppenbart.

Jesus bad Sackeus skynda sig ned, eftersom Han *idag* ville komma och stanna i hans hus. Att Sackeus skulle

komma *ned* från sin plats uppe i trädet, kan vi ta som en bild av att dem som Jesus kallar måste ödmjuka sig, kliva ned från de piedestaler de rest åt sig själva, annars kan de aldrig komma till Jesus på ett rätt sätt, d.v.s. i tro ta emot Honom som sin Frälsare. Det stämmer inte på Sackeus som redan ödmjukat sig genom att klättra *upp* i trädet likt ett barn, men som en bild kan vi ändå ta det. Att Sackeus skulle *skynda* sig visar sanningen i att dröjsmål är farliga när Jesus kallar. Det heter ju ”I dag, *om ni hör Hans röst, så förhärda inte era hjärtan*” (Hebr. 3:7).

Hur svarade nu Sackeus på Jesu ord? Vår text säger oss: ”Han skyndade sig ner och tog emot Honom med glädje.” Han tog utan tvekan emot Jesus och Hans Ord. Han lydde Jesu befallning som sade att han skyndsamt skulle komma ned till Jesus, Frälsaren. Och han blev glad över Jesus och Hans ord.

Här ser vi vad omvändelse innebär för en människa. Som Sackeus tar man emot Jesu Ord med glädje! Det är överraskande att Gud vill förlåta och göra nåd med en människa som alls inte förtjänat det, att Han har så stor och ofattbar barmhärtighet mot den totale och fullständige syndaren – något sådant kan inte människan tro av sig själv. Men av Jesu Ord tror Sackeus det. Han tar Jesus på orden och det är att bli omvänd.

”Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat” säger Jesus som kommentar till Sackeus omvändelse. Det är själva hemligheten med Jesus. Han kommer inte till de rättfärdiga utan till syndare, för Han är deras Frälsare.

Sådan Han var där i Jeriko, sådan är Han än i dag, ty ”Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i evighet”. (Hebr 13:8) Sådan är Han också mot dig, du som lyssnar till denna predikan. Han vet och känner just din brist, din synd och dina oegentligheter. Men än i denna dag kommer Han med sitt goda budskap också till dig, eftersom Han är just din frälsare från synd och överträdelser.

OMVÄNDELSENS FÖLJDER

Nu sker med Sackeus något mycket märkligt. Den som förr var en mammonsdyrkare, lögnare och bedragare blir nu en förvandlad människa, som vill göra det som rätt, och göra rätt för sig. Sackeus säger: ”Herre, hälften av det jag äger ger jag åt de fattiga, och om jag har utkrävt för mycket ger jag honom fyrdubbelt igen.”

Så sker också med varje människa som tagit emot evangelium. Man vill inte förbli och synda vidare på den väg man varit, man vill leva efter Guds vilja. Och det är också detta Jesus uppmanar dem Han givit förlåtelse: ”Gå och synda inte mer!” På tron följer trons gärningar. Gärningarna kommer inte först och sedan tron. Utan tron kommer först, väckt av Ordet, sedan följer det som är trons frukter, det vill säga goda och rättfärdiga gärningar.

Just så agerade nu Sackeus. Han sade: ”Herre, hälften av det jag äger ger jag åt de fattiga, och om jag har befragit någon, ger jag honom fyrdubbelt tillbaka.” Omvändelsens frukter syntes inför alla. Han förväntade sig inte att bli rättfärdiggjord genom sina gärningar såsom fariséerna som skröt med vad de hade gjort, utan hans gärningar blev, genom Guds nåd, bevis på uppriktigheten i hans ånger och tro.

Så skall det vara också i våra liv. Vi behöver dagligen höra om Jesu kärlek och ta emot Guds nåd. Där finner vi kraften till det goda. Guds kärlek uppenbarad i Jesus Kristus driver våra hjärtan och vår vilja till att göra det rätta och goda och vara våra medmänniskor till gagn och nytta. Ja, vi får tjäna andra, precis som Kristus tjänat oss. När vi ser och förtröstar på gåvan av nåd, då kan vi lätt och av hjärtat tjäna vår nästa, såsom ordet säger: ”Vi älskar, därför att Han först har älskat oss” (1 Joh 4:19)

Allra sist måste vi lägga märke till att Sackeus var lycklig. Han hade tagit emot Jesus ”med glädje”, läser vi. Sackeus hade blivit ett Guds barn, en medborgare i Guds rike, som är ”rättfärdighet och frid och glädje i den Helige Ande” (Rom. 14:17). Äntligen hade Jesus lösgjort honom, denne Abrahams son, från satans band. Amen.